

Phát triển bảo hiểm y tế hộ gia đình tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên: Thực trạng và giải pháp

ĐỒNG ĐỨC DUY*

Bảo hiểm y tế (BHYT) hộ gia đình là một trong những chính sách an sinh xã hội quan trọng của Đảng và Nhà nước. BHYT hộ gia đình không chỉ mang lại quyền và lợi ích thiết thực cho người tham gia, mà còn là trách nhiệm của mỗi cá nhân và gia đình đối với xã hội, đảm bảo tính nhân văn, tương trợ cộng đồng, nguyên tắc chia sẻ rủi ro ngay từ trong gia đình. Bài viết phân tích thực trạng BHYT hộ gia đình tại thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên, từ đó đưa ra một số giải pháp phát triển trong thời gian tới.

THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN

Ngay từ khi mới thành lập, cán bộ, viên chức cơ quan bảo hiểm xã hội (BHXH) thị xã Phổ Yên đã tập trung, chú trọng công tác thu BHYT. Chính vì vậy mà chỉ tiêu theo kế hoạch của BHXH Tỉnh giao đều hoàn thành xuất sắc. Hàng năm, BHXH Thị xã xây dựng kế hoạch thu BHYT hộ gia đình, sau khi được cấp trên giao chỉ tiêu chính thức, số kế hoạch được giao từ đầu năm, như: số đối tượng tham gia phát triển mới, số tiền đóng BHYT được căn cứ dựa vào số hoàn thành kế hoạch của năm trước. BHXH Thị xã đã đề ra biện pháp cụ thể và giao cho các bộ phận chuyên quản cùng phối hợp thực hiện nhiệm vụ.

Cán bộ khai thác BHYT hộ gia đình khi tiếp nhận hồ sơ tham gia của các đơn vị tiến hành kiểm tra, thẩm định, thanh tra khi cần thiết để xác định đúng đối tượng tham gia BHYT hộ gia đình, xác định số tiền phải đóng BHYT theo đúng khu vực, mức đóng và thời hạn tham gia với mức định chế của Nhà nước, thông báo cho các đơn vị nộp đủ số tiền. Từ đó, nhanh chóng xây dựng cơ sở dữ liệu phục vụ cho công tác phát hành thẻ. Nhờ đó, số người tham gia tăng lên qua các năm (Bảng).

Tuy nhiên, tốc độ tăng như vậy vẫn còn ở mức thấp, chưa khai thác mạnh được đối tượng. Nếu đem so sánh giữa số người tham gia với số đối tượng thuộc diện phải tham gia BHYT hộ gia đình, thì phải mất nhiều

năm nữa mới đạt tỷ lệ bao phủ là 100%. Đây thực sự là một thách thức đối với những người làm chính sách BHYT cho người dân ở Phổ Yên.

Qua bảng tổng hợp số liệu có thể thấy, mặc dù việc triển khai công tác phát triển đối tượng hộ gia đình tham gia là khó khăn, nhưng nhìn chung đối tượng tham gia BHYT hộ gia đình hộ Nông dân từ khi thực hiện Luật Bảo hiểm y tế đều tăng qua các năm. Tuy nhiên, nếu đem so sánh số người tham gia với số người thuộc diện tham gia BHYT, thì tỷ lệ này còn ở mức thấp. Tỷ lệ tham gia BHYT tương ứng mới chỉ đạt là: 35,44% năm 2017, 34,97% năm 2018 và 35,44% năm 2019. Theo như lộ trình thực hiện BHYT toàn dân, thì đến năm 2020 phải đạt 90% dân số tham gia BHYT. Như vậy, nếu tính theo nhóm đối tượng, thì đến năm 2020, số đối tượng nông dân tham gia BHYT trên địa bàn thị xã Phổ Yên sẽ là khoảng 61.882 người.

Số liệu của BHXH thị xã Phổ Yên cũng cho thấy, tổng số lượt khám chữa bệnh BHYT trên địa bàn Thị xã tăng dần qua các năm. Năm 2017, tổng số lượt điều trị là 542.857 lượt, trong đó, khám chữa bệnh ngoại trú là 525.854 lượt, nội trú là 17.003 lượt. Năm 2019, tổng số lượt điều trị là 643.078, tăng 100.222 lượt so với năm 2017, trong đó, khám chữa bệnh ngoại trú tăng 97469 lượt, khám chữa bệnh nội trú tăng 2.752 lượt. Như vậy, trong giai đoạn 2017-2019, lượt khám

BẢNG: KẾT QUẢ KHAI THÁC BHYT HỘ GIA ĐÌNH TẠI THỊ XÃ PHỔ YÊN GIAI ĐOẠN 2017-2019

STT	Chỉ tiêu	ĐVT	2017	2018	2019
1	Dân số thuộc diện tham gia BHYT	Người	66.142	79.370	97.943
2	Số người tham gia BHYT	Người	23.438	27.756	34.711
3	Độ bao phủ	%	35,44	34,97	35,44

Nguồn: BHYT thị xã Phổ Yên

* Trưởng Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh - Đại học Thái Nguyên

chữa bệnh bằng BHYT của thị xã Phổ Yên liên tục tăng. Điều này cho thấy, chất lượng phục vụ và khám chữa bệnh của các y bác sĩ ở các cơ sở được đảm bảo.

DÁNH GIÁ CHUNG

Kết quả đạt được

Nhận thức của người dân về công tác chăm sóc sức khỏe và về những lợi ích của việc tham gia BHYT đã được nâng lên rõ rệt. Điều này được thể hiện ở mức độ bao phủ BHYT của thị xã Phổ Yên ngày càng được mở rộng và có tính ổn định. Đến hết năm 2019, đã có 34.711 người đạt tỷ lệ tham gia BHYT là 35,44%.

Quyền lợi của người dân khi đi khám chữa bệnh bằng thẻ BHYT đã được đảm bảo, người tham gia được thanh toán các chi phí khám chữa bệnh theo đúng mức quyền lợi được hưởng và theo đúng tuyến khám chữa bệnh và chỉ phải chi trả một phần chi phí nhỏ theo quy định về cùng chi trả.

Việc hoạt động của các đại lý làm công tác phát triển BHYT hộ gia đình có mặt ở tất cả các xã và thị trấn dân cư vào ổn định và có hiệu quả đã tạo điều kiện cho người dân tham gia được dễ dàng hơn.

Các cơ sở khám chữa bệnh BHYT công đã được đầu tư, đổi mới cách thức làm việc phần nào đã đáp ứng được nhu cầu khám chữa bệnh của người dân, thái độ phục vụ và chất lượng y tế ngày một tốt hơn. Qua đó, làm cho người dân ngày càng có thiện cảm hơn với công tác khám chữa bệnh BHYT.

Một số tồn tại

Bên cạnh những kết quả đạt được, việc phát triển BHYT hộ gia đình tại thị xã Phổ Yên vẫn còn một bất cập. Cụ thể là: chính sách hỗ trợ của Nhà nước đối với hình thức tham gia BHYT hộ gia đình chưa thực sự phù hợp. Việc quản lý thu chi BHYT hộ gia đình chưa được tốt, còn nhiều mẫu biểu, thời gian tổ chức thu ở đối tượng tự nguyện chưa hợp lý, chưa có chính sách nuôi dưỡng và đào tạo mở

rộng đại lý thu. Công tác giám định chất lượng khám chữa bệnh chưa đáp ứng yêu cầu nên tỷ lệ hài lòng của người có thẻ BHYT còn thấp.

Mạng lưới y tế, cơ sở vật chất, chuyên môn, nhân lực thực hiện nhiệm vụ khám, chữa bệnh cho nhân dân và người có thẻ BHYT chưa đạt yêu cầu. Sự vào cuộc của chính quyền địa phương chưa thực sự mạnh mẽ nhất là ở chính quyền cấp xã. Công tác tuyên truyền và giới thiệu về BHYT hộ gia đình đến các hộ dân chưa được thực hiện tốt.

GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN

Một là, nâng cao chất lượng dịch vụ phục vụ của các cơ sở khám chữa bệnh. BHXH Thị xã cần chủ động phối hợp với Bệnh viện Đa khoa Phổ Yên chỉ đạo các cơ sở khám chữa bệnh BHYT trên địa bàn tập trung nâng cao chất lượng, có thái độ phục vụ tốt, không gây khó khăn, phiền hà cho người bệnh có thẻ BHYT. Qua đó, tạo dư luận tốt trong xã hội về thực hiện chính sách BHYT và tạo niềm tin cho người dân để công tác phát triển đối tượng tham gia BHYT hộ gia đình ngày càng đạt được hiệu quả cao...

Hai là, nâng cao năng lực quản lý của cán bộ BHYT. BHXH thị xã Phổ Yên cần tổ chức các lớp đào tạo nhằm nâng cao trình độ cho cán bộ làm công tác BHYT hộ gia đình về mọi mặt về lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, công nghệ tin học... Chú trọng đào tạo cán bộ chuyển đổi tác phong làm việc hành chính sang tác phong làm việc phục vụ, chuyên nghiệp. Rèn kỹ năng giao tiếp, ứng xử để mỗi cán bộ giỏi, trước hết phải là một tuyên truyền viên giỏi.

Tiếp tục cải cách thủ tục hành chính thông qua việc thực hiện có hiệu quả cơ chế một cửa liên thông; công khai hoá các thủ tục hành chính; duy trì thực hiện làm việc sáng thứ bảy hàng tuần; đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong nghiệp vụ quản lý.

Ba là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền về BHYT hộ gia đình. Thời gian tới, cần quan tâm hơn nữa đến việc phân loại đối tượng tham gia, tập trung tuyên truyền vào nhóm dân cư sống ở nông thôn, đồng bào dân tộc và nhóm dân cư đang làm nghề tự do trong xã hội. Hàng năm, cần tổ chức đánh giá hiệu quả của công tác tuyên truyền...

Ngoài ra, cần tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc sử dụng quỹ BHYT tại các cơ sở khám, chữa bệnh BHYT nhằm đảm bảo quyền lợi của người có thẻ BHYT, đồng thời hạn chế, ngăn chặn tình trạng trục lợi quỹ BHYT. □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bảo hiểm xã hội thị xã Phổ Yên (2017-2019). *Báo cáo tổng kết công tác hàng năm BHXH thị xã Phổ Yên từ năm 2017 đến năm 2019*
2. Chi cục Thống kê thị xã Phổ Yên (2019). *Niên giám Thống kê thị xã Phổ Yên năm 2019*, Nxb Thống kê
3. Nguyễn Thị Hải Đường, Nguyễn Thị Chính (2016). *Bảo hiểm y tế trong chính sách chăm sóc sức khỏe toàn dân tại Việt Nam, Tạp chí Kinh tế và Phát triển*, số 227, 36-41